ROBERT HOLDSTOCK

FANTASY MASTERS

ROBERT

HOLDSTOCK

MITAGO

Traducere din limba engleză
de Mircea Pricăjan

PALADIN

Colecție coordonată de: Michael Haulică
Redactori: Alina Nicoleta Ioan, Diana Marin-Caea, Ioana Stănescu
Tehnoredactor: Vasile Ardeleanu
Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

HOLDSTOCK, ROBERT
Mitago / Robert Holdstock ; trad. de Mircea Pricăjan.
– București : Art, 2013
ISBN 978-973-124-836-3

I. Pricăjan, Mircea (trad.)
821.111-31=135.1

Robert Holdstock
Mithago Wood
Copyright © 1984 by Robert Holdstock

© Editura Paladin, 2013, pentru prezenta ediție
Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art

pentru Sarah
cariath ganuch trymllyd bwystfil

M-a încercat un sentiment al recunoaşterii...
era aici ceva ce cunoşteam de când venisem pe lume,
doar că nu am ştiut...

Ralph Vaughan Williams
referindu-se la momentul descoperirii
folclorului şi muzicii populare britanice

Mulțumiri

Doresc să-i mulțumesc lui Allan Scott, al cărui *Îndrumar anglo-saxon pentru vizitarea Ellorgaesten*, scris special pentru mine, mi-a fost de mare folos. Mulțumiri deosebite şi lui Milford – pentru entuziasmul care a inspirat viziunea.

Cuvântul *mitago*, inventat de George Huxley, trebuie să fie pronunțat cu accentul pe *a doua silabă*.

Prolog

Edward Wynne-Jones Esq.
College Road nr. 15,
Oxford

Edward,

Trebuie neapărat să te întorci la Cabană. Te rog, nu întârzia nici măcar o oră! Am descoperit un al patrulea drum care duce în adâncul pădurii. Pârâul însuşi. Acum e de-a dreptul bătător la ochi: o cale acvatică! Duce direct prin vortexul exterior de frasini, dincolo de poteca în spirală şi Cascada de Piatră. Cred că poate fi folosit pentru a intra chiar în inima pădurii. Dar e nevoie de timp, întotdeauna e nevoie de timp!

Am găsit un grup de oameni numit *shamiga*. Locuiesc dincolo de Cascada de Piatră. Păzesc vadurile râului, dar spre marea mea bucurie sunt şi bucuroşi să istorisească – povestitorilor le spun „vorbitori ai vieții". Vorbitoarea lor a vieții este o fetiță care îşi vopseşte fața într-o nuanță tare de verde intens şi rosteşte poveştile cu ochii închişi, astfel încât zâmbetele sau încruntările celor care ascultă să nu poată impune o „schimbare" a personajelor din poveste. Am auzit multe de la ea, dar cel mai important a fost un fragment din ceea ce nu poate fi decât povestea lui Guiwenneth. Este o versiune pre-celtică a mitului, dar sunt convins că are legătură cu fata. Iată ce am reuşit să înțeleg:

„Într-o după-amiază, după ce-a ucis un cerb cu coarne în opt colțuri, un mistreț de două ori cât statul unui om şi după ce a vindecat de maniere proaste patru sate, *Mogoch*, un şef de trib, s-a aşezat pe țărm ca să se odihnească. Era atât de mare în faptă şi făptură, că avea capul pe jumătate acoperit de nori. Ca să-şi răcorească picioarele, le-a scufundat în marea de la poalele falezelor. După care s-a întins pe spate şi a asistat la întâlnirea a două surori pe propriu-i pântece.

Cele două surori erau gemene, la fel de frumoase, cu vorba la fel de aleasă şi hărăzite cântărețe la harpă. Cu toate astea, o soră luase în căsătorie pe conducătorul unui mare trib şi aflase apoi că este stearpă. Înfățişarea ei devenise la fel de acră ca laptele lăsat prea mult la soare. Cealaltă soră se căsătorise cu un luptător exilat, al cărui nume era *Peregu*. Peregu sălăşluia în viroagele adânci şi în uscăciunile pădurii de departe, dar se înfățişa iubitei lui sub forma unei păsări de noapte. Acum, ea îi oferise un copil – o fată –, dar, din pricina exilării lui Peregu, sora cu față acră venise împreună cu o oştire ca să-i ia pruncul.

Avu loc o sfadă aprigă şi multe arme se încleştară. Iubita lui Peregu nici nu apucase să dea un nume copilei când sora ei înşfăcă iute ghemotocul înfăşurat în haine grele şi îl ridică deasupra capului, vrând să o boteze ea.

Doar că cerul se întunecă şi zece coțofene apărură. Aceştia erau Peregu şi ai săi nouă tovarăşi de spadă, preschimbați prin vraja pădurii. Peregu plonjă şi îşi apucă odorul în gheare, şi zbură spre înaltul cerului, dar un țintaş îl doborî cu praştia. Copila căzu, însă celelalte păsări o prinseră şi o duseră de acolo. Astfel, ea fu botezată *Hurfathna*, ceea ce înseamnă «fata crescută de coțofene».

Căpetenia Mogoch a urmărit toate acestea cu amuzament; totuşi, simțea respect față de Peregu cel mort. A luat de jos mica pasăre şi a făcut-o să-şi recapete forma omenească. Se

temea totuşi că va strivi sate întregi dacă va săpa un mormânt cu degetul. Aşa că Mogoch l-a azvârlit pe exilatul cel mort în gura sa şi şi-a smuls un dinte pe care să-l aşeze în chip de monument. În felul acesta, Peregu a fost îngropat sub o lespede înaltă de piatră albă, într-o vale care respiră."

Nu încape nicio îndoială că aceasta *este* o formă timpurie a poveştii lui Guiwenneth şi cred că înțelegi de ce sunt emoționat. Ultima dată când fata a fost aici, am reuşit să o întreb de ce este tristă. E pierdută, mi-a spus ea. Nu reuşea să găsească valea care respiră şi lespedea albă a răposatului ei tată. *Este* una şi aceeaşi. O ştiu, o *simt*! Trebuie să o chemăm din nou. Trebuie să mergem iarăşi dincolo de Cascada de Piatră. Am nevoie de ajutorul tău.

Cine ştie când şi unde se va încheia războiul acesta? Fiul meu cel mare va fi înregimentat curând, iar Steven, la scurt timp după aceea. Voi avea o mai mare libertate să explorez pădurea şi să mă întâlnesc cu fata.

Edward, *trebuie să vii*.

Cu cele mai bune gânduri,
George Huxley.
decembrie '41

Partea întâi
Mitago

Unu

În luna mai a anului 1944, am primit hârtiile de recrutare şi am plecat la război fără tragere de inimă, întâi participând la instruire în Districtul Lacurilor, apoi fiind trimis peste Canal, în Franța, alături de Regimentul 7 de Infanterie.

În ajunul plecării mele, cuprins de resentimente din cauza faptului că tata nu afişa nici cea mai mică grijă față de siguranța mea, m-am dus, pe când dormea, la masa lui de scris şi am rupt o pagină din caietul său, jurnalul în care îşi consemna, în tăcere, obsesiv, rezultatele muncii. Fragmentul purta, simplu, data de „34 august" şi l-am citit de multe ori, mirat de incomprehensibilitatea lui, dar mulțumit că furasem măcar o parte infimă din viața lui, care să-mi țină de urât în acele momente dureroase de singurătate.

Însemnarea începea cu un comentariu amar la adresa greutăților din viața sa – gestionarea Cabanei de Stejar, căminul familiei noastre, necesitățile celor doi fii şi dificila relație cu soția sa, Jennifer. (Îmi amintesc că, pe atunci, mama era irecuperabil bolnavă.) Se încheia cu un pasaj memorabil prin incoerența lui:

> O scrisoare de la Watkins – e de acord cu mine că în anumite momente ale anului, aura dimprejurul zonei împădurite poate ajunge chiar şi până la casă. Trebuie să meditez la implicațiile acestui lucru. El vrea să afle puterea vortexului de stejari pe care l-am măsurat. Ce să-i spun? Categoric, nu despre primul mitago. Am observat, de asemenea, că îmbogățirea zonei pre-mitago este mai persistentă,

dar concomitent cu asta mi-e clar că pierd noțiunea scurgerii timpului.

Prețuiesc această bucată de hârtie din multe motive, dar în special pentru interesul pasional de-un moment sau două manifestat de tata – şi totuşi, sensul cuvintelor lui îmi era refuzat, aşa cum chiar el îmi refuza apropierea paternă. Tot ce iubea el era tot ceea ce eu uram.

Am fost rănit la începutul lui 1945 şi, când s-a încheiat războiul, am izbutit să rămân în Franța, ducându-mă în sud spre a-mi trăi convalescența într-un sat de pe dealurile de dincolo de Marsilia, unde am stat cu un vechi prieten al tatei. Era un loc unde domneau căldura şi uscăciunea, nemişcarea şi lentoarea; îmi petreceam timpul stând în piața satului şi m-am adaptat repede acelei comunități restrânse.

Pe parcursul acelui lung an 1946, soseau lună de lună scrisori din partea fratelui meu, Christian, care se întorsese la Cabana de Stejar după război. Erau misive informative, ample, dar se simțea în ele o notă tot mai pronunțată de tensiune, şi era clar că relația lui cu tatăl nostru se deteriora rapid. De la bătrânul însuşi nu am primit nici măcar o vorbă; de altfel, nici nu mă aşteptam la asta. Mă resemnasem demult cu faptul că, în cel mai bun caz, mă privea cu totală indiferență. Toți membrii familiei reprezentaseră un amestec nedorit în munca lui, iar vinovăția sa față de faptul că ne neglijase şi, în special, pentru că o împinsese pe mama să-şi pună capăt zilelor se transformase cu rapiditate, în primii ani ai războiului, într-o nebunie isterică ce putea fi realmente înfricoşătoare. Ceea ce nu însemna că țipa întruna; dimpotrivă, cea mai mare parte a vieții şi-o trăia într-o contemplare tăcută, ca o transă, a pădurii de stejari care ne împrejmuia casa. Enervante la început, din pricina distanței pe care o punea

între el şi familie, acele lungi perioade de tăcere au devenit o binecuvântare, îmbrățişate fără rețineri.

A murit în noiembrie 1946, de o boală care îl chinuia de ani de zile. Când am aflat vestea, m-am simțit rupt între reticența de-a mă întoarce la Cabana de Stejar, la marginea moşiei Ryhope din Herefordshire, şi convingerea că fratele meu Christian suferea. Era singur acum, în casa în care ne trăiserăm copilăria împreună. Mi-l imaginam hoinărind prin camerele goale, şezând poate în biroul jilav şi insalubru al tatei şi amintindu-şi orele de negare, izul de lemn şi compost pe care îl trăgea bătrânul după el pe uşile cu panouri de sticlă, după expedițiile în adâncul pădurii întinse pe câte o săptămână. Pădurea se extinsese în odaia aceea ca şi când tata n-ar fi suportat să stea departe de tufărişurile umede şi de poienile răcoroase înconjurate de stejari nici măcar atunci când ne oferea dramul de atenție. Făcea asta în singurul fel pe care îl ştia: spunându-ne tuturor – dar mai ales spunându-i fratelui meu – poveşti despre pădurea străbună din spatele casei, despre ținutul primordial stăpânit de stejari, frasini, fagi şi alte soiuri de copaci, în mijlocul căruia, în beznă (a spus el odată), încă mai puteau fi auziți, şi mirosiți, şi găsiți după urme mistreți sălbatici.

Mă îndoiesc că a văzut vreodată o atare creatură, dar în seara aceea, pe când stăteam în camera mea cu vedere spre sătucul de pe dealuri (scrisoarea lui Christian era un ghemotoc pe care încă îl mai strângeam în mână), mi-am amintit clar cum ascultasem grohăitul înfundat al unui animal de pădure şi auzisem tropotul greoi şi tacticos al unei vietăți masive mişcându-se înăuntru, spre cărarea şerpuitoare căreia îi spuneam Drumul Adânc, o rută care ducea în spirală chiar spre inima pădurii.

Ştiam că va trebui să mă reîntorc acasă şi totuşi mi-am întârziat plecarea cu aproape încă un an. În acest răstimp,

şirul scrisorilor lui Christian s-a întrerupt brusc. În ultima lui misivă, datată 10 aprilie, scria despre Guiwenneth, despre neobişnuita lui căsnicie şi spunea voalat că voi fi surprins de adorabila fată pentru care el îşi pierduse „inima, mintea, sufletul, raţiunea, putinţa de-a găti şi cam toate celelalte, Steve". I-am transmis felicitări, desigur, dar altă comunicare între noi n-a mai avut loc câteva luni bune.

În cele din urmă, am scris ca să-i spun că vin acasă, că voi sta la Cabana de Stejar preţ de câteva săptămâni şi că apoi îmi voi găsi locuinţă într-un sat vecin. Mi-am luat rămas-bun de la Franţa şi de la comunitatea care devenise o parte aşa însemnată din viaţa mea. Am călătorit spre Anglia cu autobuzul şi trenul, cu feribotul şi apoi din nou cu trenul. Pe 20 august am ajuns cu şareta trasă de cai la şina de cale ferată în paragină care mărginea uriaşa moşie. Cabana de Stejar era situată de cealaltă parte a terenului, la distanţă de şase kilometri şi jumătate pe drumul de centură, dar se putea ajunge la ea străbătând direct câmpiile şi zona împădurită a moşiei. Am decis să adopt o rută intermediară şi astfel, trăgând după mine cum puteam mai bine valiza burduşită, am pornit de-a lungul taluzului acoperit de iarbă al şinelor, aruncând din când în când un ochi peste zidul înalt de cărămidă roşie care desemna graniţa moşiei, încercând să văd prin semiîntunericul codrului de pini.

În scurt timp, copacii şi zidul s-au terminat şi terenul s-a deschis în câmpii înguste mărginite de copaci, la care puteam ajunge sărind un pârleaz de lemn şubred, aproape complet acoperit de mărăcini şi tufişuri de mure în rod. Am părăsit astfel domeniul public şi am pătruns către sud pe cărarea care şerpuia, ocolind codrul şi firul de apă numit „pârâul şovăielnic", ajungând la casa cotropită de iederă – căminul meu.